

PUNCTUL DE VEDERE AL
SOCIETĂȚII ACADEMICE DE MANAGEMENT DIN ROMÂNIA (SAMRO)
ASUPRA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE A ROMÂNIEI ÎN URMĂTORII 20 DE
ANI REALIZATĂ DE ACADEMIA ROMÂNĂ

1. Inițiativa Academiei Române de a realiza Strategia României în următorii 20 de ani, merită **toate felicitările**, întrucât:

- este imperios necesară o strategie națională pentru dezvoltarea sustenabilă a României și pentru recuperarea marilor decalaje care o despart de țările dezvoltate;
- perioada actuală este o perioadă critică pentru omenire în ansamblu, pentru Uniunea Europeană și pentru România, datorită trecerii la noua societate bazată pe cunoștințe și datorită ultimelor evoluții internaționale.

2. Lucrarea consacrată strategiei, cuprinde **13 proiecte valoroase** care se referă la dezvoltarea majorității componentelor esențiale ale societății și economiei României. Fiecare dintre cele 13 proiecte este valoros și conține foarte multe elemente utile pentru dezvoltarea domeniilor abordate. Între proiecte există însă, foarte mari inegalități de viziune, metodologie, calitate a analizelor și structurare a componentelor – nu numai cele impuse de specificitatea domeniilor abordate.

3. Nici unul dintre cele 13 proiecte nu este structurat ca o strategie, care în mod obligatoriu, potrivit specialiștilor în domeniu, trebuie să cuprindă următoarele elemente:

- viziune
- misiune
- obiective fundamentale
- opțiuni strategice
- resurse necesare și obținabile
- termene intermediare și finale
- avantajul competitiv pe care îl va genera

Proiectele sunt de regulă, focalizate pe:

- evaluarea stării domeniilor abordate
- conexiuni cu abordările Uniunii Europene specifice domeniilor implicate
- prognoze privind evoluțiile viitoare

Formularea, în cadrul fiecărui proiect, a trei scenarii – realist, optimist și pesimist- este foarte bună, dar ele nu sunt scenarii de strategii (cu opțiuni strategice, resurse, avantaje competitive, etc.), ci scenarii de prognoză care conțin numai niveluri de performanțe anticipate. Majoritatea proiectelor au un conținut reflexiv-prospectiv (specific prognozelor) și nu pragmatic-operațional, definitoriu pentru strategiile profesioniste.

Proiectele conțin, fiecare, elemente deosebit de valoroase, dar fără a reprezenta, nici separate și nici împreună, o strategie națională profesionistă. Fiecare proiect poate și se recomandă să fie utilizat pentru dezvoltarea domeniilor abordate.

4. Constatări esențiale privind lucrarea ”Strategia de dezvoltare a României în următorii 20 de ani” din punct de vedere al metodologiei și conținutului strategic

Cele 13 proiecte incorporate în lucrare **nu reprezintă o strategie a României întrucât:**

- a) nu au în vedere România în ansamblul său (societatea și economia) ca un **sistem**;
- b) cele 13 proiecte **nu acoperă toate componentele esențiale** ale societății și economiei (de exemplu construcțiile, transporturile, serviciile, s.a.);
- c) **nu se stabilește o viziune privind** ce fel de Românie proiectăm (formularea de la punctul XVIII ”binele țării într-un context de pace și negociere corectă” reprezintă o expunere vagă și dacă ne referim doar la termeni ca ”bine” și ”corectă” fiecare îi percepe diferit;
- d) **nu formulează prioritățile naționale (3-4) sub formă de obiective fundamentale** pentru România în ansamblu, spre a căror realizare să fie direcționate și armonizate celelalte elemente ale strategiei;
- e) **nu stabilesc opțiunile strategice** ale dezvoltării României (4-6) în ansamblul său;
- f) **nu determină resursele necesare** pentru ca România să realizeze nivelele de dezvoltare dorite și nici sursele acestora;
- g) **nu precizează avantajele competitive** ale României, pe care se axează și le construiește demersul strategic, care să-i confere sustenabilitate și competitivitate în plan regional, european și mondial;
- h) **nu se realizează corelarea cu strategia Uniunii Europene 2020**

5. Parametrii esențiali pentru o strategie națională profesionistă, realistă și implementabilă, capabilă să determine dezvoltarea accelerată a României

5.1 Din punct de vedere al conținutului strategic

- 1) Strategia României este necesar să fie o **strategie de construire a unei societăți și economii bazate pe cunoștințe** - noul tip de societate și economie spre care se produce tranziția omenirii în prezent și nu o strategie de tip clasic, care are în vedere societatea și economia de tip capitalist.
- 2) **Strategia să aibă ca obiect întreaga societate și economie** din România, tratată ca un sistem economico-social funcțional și unitar;

- 3) Să definească explicit, riguros și atractiv **viziunea asupra viitoarei României** – ce fel de Românie vrem să construim în următorii 20 de ani. În funcție de viziune se concep și se derulează ansamblul proceselor de elaborare și implementare a strategiei;
- 4) Să fie structurată pe **componentele strategiei profesioniștilor**:
 - misiune
 - obiective fundamentale
 - opțiuni strategice
 - resurse
 - termene intermediare și finale
 - avantaje competitive
- 5) **Prioritățile naționale** sub formă de obiective fundamentale trebuie să fie puține la număr (3-4) și multidimensionale (economice, sociale, științifice, ecologice)
- 6) **Resursele trebuie să fie dimensionate cantitativ pe fiecare categorie** – cunoștințe, umane, tehnico-materiale și financiare - cu precizarea surselor pe cele două tipuri interne și externe;
- 7) Strategia să fie **concepută în ansamblul său focalizată pe construirea societății și economiei bazate pe cunoștințe**, care se dezvoltă în țările dezvoltate și în cadrul cărora cunoștințele (în accepțiunea modernă a conceptului) reprezintă materia primă de bază, principala forță de producție, cea mai importantă resursă, produsele cele mai performante și conținutul avantajului competitiv. Strategia trebuie să prevadă **acționarea asupra celor trei categorii de cauze care generează revoluția cunoștințelor**:
 - **tehnice** (nanotehnologii, informatizare, (digitalizare), telecomunicații, biotehnologii, energie neconvențională),
 - **umane** (nivelul de pregătire și cunoștințele resurselor umane, capacitatea populației de creare și tratare a cunoștințelor, disponibilitatea spre inovare, munca intelectuală care are rolul decisiv în obținerea performanțelor)
 - **manageriale** (noile modalități de proiectare și acțiune managerială–previzională, inovațională, flexibilă, motivațională, informatizată, formativă, participativă, metodologico-aplicativă, sistemică și internațională)
- 8) Strategia națională trebuie să se axeze asupra construirii unui **mediu de afaceri și social funcțional, predictibil și prietenos**, întrucât acesta are un rol determinant asupra performanțelor agenților economici și asupra coeziunii sociale;
- 9) Strategia trebuie să situeze în prim plan protejarea, promovarea și realizarea **intereselor naționale ale României**, abordate în mod inteligent, ținând cont de complexe evoluții internaționale – europene și mondiale;
- 10) Conținutul și etapele strategiei României să fie **organic corelate cu strategia Uniunii Europene 2020** și cu celelalte abordări strategice din cadrul Uniunii Europene.

Sursele de inspirație pentru elaborarea unei **strategii naționale bazate pe cunoștințe** se recomandă să fie Coreea de Sud, Hong-Kong, Singapore, țări care au elaborat și au început să implementeze cu mai mulți ani în urmă, strategii naționale bazate pe cunoștințe, care s-au dovedit deosebit de performante.

5.2 Din punct de vedere al elaborării și implementării strategiei

- 1) Realizarea strategiei României trebuie concepută ca **un proces de proiectare riguros**, cu obiective, responsabili, resurse, termene, etc. precis stabilite și realizate
- 2) În procesul de elaborare și implementare a strategiei României, în anumite **perioade decizionale cheie** să fie implicați **toți stakeholderii importanți** – inclusiv partenerii sociali reprezentativi și reprezentanții semnificativi ai societății civile. Ei trebuie să devină și să se simtă ”proprietari ai strategiei”
- 3) Elaborarea strategiei, sub leadership-ul Academiei Române, se recomandă să revină unui **task-force național** care să cuprindă și experți internaționali, de natură să-i confere un plus de calitate și – mai ales – credibilitate strategiei.
- 4) Proiectarea strategiei este necesar să fie precedată de stabilirea unei **metodologii riguroase** de proiectare și implementare
- 5) Proiectarea strategiei să fie însoțită și de un **program de implementare**, profesionist conceput și aplicat.

Prof. univ. dr. Ovidiu Nicolescu

Prof.univ.dr.Dan Câdea

**PRINCIPALELE PUNCTE FORTE ALE PROIECTELOR INCORPORATE ÎN
STRATEGIA DE DEZVOLTARE A ROMÂNIEI ÎN URMĂTORII 20 DE ANI**

1. Propune schimbarea viziunii politice prin abandonarea politicilor ”statului mic” și prin **adoptarea politicii Uniunii Europene a statului important, partener al economiei.**

2. Accentul plasat asupra protejării **interesului național** în multe domenii și asupra securității naționale sub multiplele sale forme (informatică, energetică, militară, etc.)

3. Preocuparea pentru valorificarea **poziției geostrategice** a României, în special din perspectiva regională și europeană.

4. Încorporarea în toate proiectele, de numeroase **analize interesante și utile** pentru dezvoltarea României.

5. Efectuarea de **proiecții interesante și utile pentru dezvoltarea** a numeroase zone ale societății și economiei României.

6. Structurarea previziunilor din cadrul proiectelor în **trei scenarii** – realist, optimist, pesimist.

7. Proiectele acoperă **majoritatea componentelor importante ale societății și economiei** României.

8. Avansarea tezei realiste – esențială pentru dezvoltarea accelerată a României – a **finanțării prin resurse nebancale.**

9. Situarea în prim-planul previziunilor și recomandărilor a elementelor cu **efecte multiplicatoare.**

10. Cunoașterea și utilizarea la un nivel ridicat a **abordărilor Uniunii Europene specific domeniilor** care fac obiectul proiectelor.